

Informatīvais ziņojums

**«Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
darbību**

no 2007. gada 1.jūlija līdz 31.decembrim»

Satura rādītājs

Ievads.....	3
1. Funkciju izpilde korupcijas novēršanā.....	6
1.1. Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildes kontrole.....	6
1.2. Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole.....	8
1.3. Normatīvo aktu projektu izstrāde.....	9
1.4. Valsts politikas koordinēšana korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos.....	12
1.5. Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā.....	14
2. Funkciju izpilde korupcijas apkarošanā.....	17
3. Biroja personāls un tā apmācība.....	22
4. Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana korupcijas novēršanā un apkarošanā.....	25
5. Finanšu līdzekļu izlietojums.....	27

Ievads

Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumu Ministru kabinetā un Saeimā tiek iesniegts informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs) darbību laika periodā **no 2007.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim**.

Sabiedriskās domas aptaujas un arī Biroja praktiskā darba pieredze ļauj secināt, ka Latvijā turpina samazināties korupcijas ietekme valsts pārvaldes administratīvajā līmenī. Daudzas iestādes ir uzsākušas aktīvu darbību pretkorupcijas pasākumu ieviešanā un līdz ar to tiek novērsti korupcijas riski. Apkopojot informāciju par valsts un pašvaldības institūciju iekšējās kontroles ieviešanu, Birojs konstatēja, ka 90% valsts iestāžu ir izstrādāti pretkorupcijas pasākumu plāni un vairāk nekā 80% institūciju ir pieņemti ētikas kodeksi. Tomēr labas pārvaldības nodrošināšanai vēl jāvelta daudz pūļu, jo Biroja atklāto pārkāpumu skaits interešu konflikta novēršanas jomā pārskata periodā nav samazinājies.

Biroja veiktās politisko organizāciju finanšu kontroles rezultāti pārskata periodā uzrādīja apjomīgus pārkāpumus atsevišķu partiju priekšvēlēšanu izdevumos. Savukārt, iedzīvotāju aptauja 2007.gada nogalē atspoguļoja sabiedrības neuzticēšanos augstākajām valsts varas institūcijām – parlamentam un valdībai.

Biroja izmeklētāji secina, ka korupcijas izpausmes kļūst arvien sarežģītākas un vairāk līdzinās attīstītākajās valstīs novērotajām tendencēm, kad kukuļi tiek pieņemti tikai ar labi zināmu starpnieku līdzdalību, tiek izstrādātas specifiskas kukuļošanas un publisko resursu piesavināšanās shēmas. Biroja Izmeklēšanas nodaļas lietvedībā uz 2008.gada 1.janvāri atrodas **54** krimināllietas. Pārskata periodā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **7** kriminālprocesi kopumā pret **21** personu, uzsākti **7** kriminālprocesi par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, izbeigti **6** kriminālprocesi un pieņemti **25** lēmumi par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

Arvien lielāka uzmanība un darbs tiek veltīts organizētu koruptīvu noziedzīgo shēmu izmeklēšanai, nevis tikai atsevišķu noziegumu atklāšanai. Tiek atklātas ilgstoši veiktas un komplicētas kukuļošanas darbības, piemēram, 2007.gada augustā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai tika nodots kriminālprocess pret 12 personām, no kurām piecas bija valsts amatpersonas, tajā skaitā Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieks.

Jāatzīmē, ka šādu noziedzīgu nodarījumu atklāšana un izmeklēšana ir sarežģīta, ievērojot negodīgo amatpersonu iespējas pretdarboties tiesībsargājošo iestāžu darbībai, īpaši situācijās, kad attiecīgu nodarījumu veikusi persona ar speciālām zināšanām noziegumu atklāšanā.

Ņemot vērā uzkrāto darba pieredzi un iemaņas, Biroja amatpersonas arvien vairāk piedalījušās izmeklēšanas grupās, kas veidotas Valsts policijas

struktūrvienībās un prokuratūrā. Pārskata periodā Biroja darbinieki veica apjomīgu izmeklēšanas un operatīvo darbu Valsts policijas izmeklētajā kriminālprocesā saistītā ar korupciju un kontrabandu Grebņevā, kurā apsūdzības ir celtas 28 personām, tajā skaitā 17 valsts amatpersonām. Arī vairāku Biroja uzsākto kriminālprocesu ietvaros, to sarežģītības un apjoma dēļ, tika veidotas izmeklēšanas darba grupas. Ievērojami pieaudzis arī prokuratūras uzdoto izmeklēšanas uzdevumu skaits un apjoms, tiek veiktas izmeklēšanas darbības kriminālprocesos, kuri atrodas prokuratūras lietvedībā.

Pārskata periodā Birojā pabeigtas **346** pārbaudes saistībā ar interešu konfliktiem valsts amatpersonu darbībā. Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu pret **68** valsts amatpersonām uzsāktas administratīvo pārkāpumu lietas un pieņemti **52** lēmumi par amatpersonu saukšanu pie administratīvās atbildības, kopumā piemērojot naudas sodus **4550** latu apmērā, savukārt **12** personām izteikts mutvārdu aizrādījums, **5** personām lūgts atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus vairāk nekā **2760** latu apmērā. Atskaites periodā Valsts ieņēmumu dienests pēc Biroja ierosinājuma uzsācis iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu **9** personām.

2007.gada otrais pusgads raksturīgs arī ar to, ka palielinājies to konstatēto interešu konflikta normu pārkāpumu īpatsvars, kurus pieļāvušas augstas valsts amatpersonas. Pārskata periodā administratīvajai sodīšanai ir izdoti 8 Saeimas deputāti un pie administratīvās atbildības saukti 5 bijušie Saeimas deputāti.

Apkopojot 2007.gada darba rezultātus, var secināt, ka valsts un pašvaldību iestādes apzinās iekšējās kontroles nozīmi korupcijas novēršanā. Īstenojot valsts vai pašvaldības iestādes vadītāja pienākumu nepieļaut padotībā esošo amatpersonu nonākšanu interešu konflikta situācijās, Birojs nereti saņem materiālus no pašām institūcijām par amatpersonu pieļautajiem pārkāpumiem, kas apliecina korupcijas risku analīzes un pretkorupcijas pasākumu ieviešanu iestādēs. Arvien biežāk Biroja darbinieki tiek lūgti skaidrot likuma normas par amatu savienošanas ierobežojumiem konkrētām amatpersonu grupām un par amatu savienošanas atļauju iegūšanas kārtību, lai netiktu pieļauti pārkāpumi.

2007.gada otrajā pusgadā Biroja pārstāvji piedalījušies **24** informatīvajos semināros valsts un pašvaldību institūcijās, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas, rekomendējot institūcijām nodrošināt iekšējos pretkorupcijas pasākumus un stiprināt valsts amatpersonu profesionālo ētiku, kopumā aptverot **1400** valsts amatpersonu lielu auditoriju.

Aktualizējot jautājumu par dāvanu pieņemšanas ierobežojumiem valsts amatpersonām, Birojs 2007.gada nogalē sagatavoja un izdeva informatīvo brošūru.

Pārskata periodā Birojs pabeidza politisko partiju 9.Saeimas vēlēšanu deklarāciju pārbaudes un informēja sabiedrību par konstatētajiem partiju

finansēšanas noteikumu pārkāpumiem 2006.gada vēlēšanu kampaņā. Piecas partijas vai to apvienības pārsniedza priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumus kopumā par **941 492** latiem. Birojs secināja, ka partiju iesniegtajās deklarācijās nav norādīti ar vēlēšanu kampaņām saistītie izdevumi kopumā par **1 130 170** latiem. No **19** partijām un to apvienībām, kas piedalījās Saeimas vēlēšanās 2006.gadā, tikai **8** politisko partiju vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijās netika konstatētas neatbilstības likumu prasībām. Savukārt **7** partijas tika sauktas pie administratīvās atbildības par politisko partiju finansēšanas noteikumu pārkāpšanu, tai skaitā 5 partijas – arī par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu, uzliekot naudas sodus kopumā **12 650** latu apmērā.

Par politisko organizāciju finansēšanas likuma normu pārkāpumiem pārskata periodā sastādīti **14** administratīvo pārkāpumu protokoli un pieņemti **11** lēmumi par administratīvā soda piemērošanu politiskajām partijām, uzliekot naudas sodus **4125** latu apmērā. No tiem 2007.gada otrajā pusgadā Valsts kasē nomaksāti **2025** lati. Tāpat tika pieņemti **8** lēmumi par pretlikumīgu ziedojumu un finansējuma atmaksu kopumā **23 954** latu apmērā. Līdz gada beigām politiskās partijas Valsts kasē atmaksājušas **7367** latu.

Pārskata periodā Biroja Ziņojumu centrā ir pieņemti **66** apmeklētāji un **475** reizes saņemta informācija pa bezmaksas tālruni. Biroja lietvedībā saņemti un reģistrēti **3249** dokumenti, no tiem **40** juridisku personu iesniegumi, **412** fizisku personu iesniegumi par iespējams koruptīvu valsts amatpersonu rīcību. Birojs nosūtījis **5 413** dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām, sniegti **49** atzinumi par dažādiem tiesību aktu projektiem.

Aizvadītā gada beigās – 31.decembrī Birojā strādāja **143** darbinieki un bija 20 vakantas amata vietas.

1. Funkciju izpilde korupcijas novēršanā

1.1. Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpildes kontrole

Pārskata periodā no 2007.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļa izvērtēšanai saņēmusi **230** iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamiem likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu ievērošanas pārkāpumiem. Sagatavojot atbildes uz **346** iesniegumiem un sūdzībām, veiktas **75** pārbaudes dažādās valsts un pašvaldību institūcijās.

Izskatot iedzīvotāju iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamo darbību interešu konflikta situācijā, vienlaicīgi pārbaudītas arī šo valsts amatpersonu deklarācijas. Veicot minētās pārbaudes, pārbaudītas **324** amatpersonas, kopumā izvērtējot **880** valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas.

Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” ir uzsāktas **68** administratīvās pārbaudes lietas. Pie administratīvās atbildības sauktas **52** valsts amatpersonas, kopumā piemērojot naudas sodu **4550** latu apmērā, **14** valsts amatpersonas pieņemto lēmumu ir pārsūdzējušas, savukārt **12** valsts amatpersonām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu, maznozīmīga pārkāpuma gadījumā, izteikts mutvārdu aizrādījums

Tradicionāli visvairāk valsts amatpersonas administratīvi sodītas par interešu konflikta novēršanas likuma 11.panta pirmās daļas noteikumu neievērošanu, kas nosaka, ka valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti.

Pārskata periodā administratīvajai sodīšanai ir izdoti 8 Saeimas deputāti un pie administratīvās atbildības saukti 5 bijušie Saeimas deputāti, pamatojoties uz Biroja ierosinātajām administratīvo pārkāpumu lietām par interešu konflikta ierobežojošo normu neievērošanu.

Joprojām nereti tiek konstatēti speciālo valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu pārkāpumi un noteikto ienākumu gūšanas ierobežojumu neievērošana. Valsts amatpersonas bieži neņem vērā to, ka amata savienošana ar citu amatu nepieciešams saņemt attiecīgās valsts vai pašvaldības iestādes vadītāja rakstveida atļauju.

Birojā palielinās no pašām institūcijām saņemto iesniegumu skaits par amatpersonu pieļautajiem pārkāpumiem – gan par neatļautu amata savienošanu, gan neatļautu ienākumu gūšanu. Iestādēm nostiprinot iekšējās kontroles mehānismus un veicot pretkorupcijas pasākumus, Birojs arvien biežāk saņem Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2007.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim

lūgumus izvērtēt, vai amatpersona nav pārkāpusi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 19.pantu, kurā noteikts, ka valsts amatpersonai aizliegts prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar valsts amatpersonas amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu, informāciju, kas tai ir pieejama saskaņā ar valsts amatpersonas pienākumu pildīšanu.

Vērtējot pašvaldību amatpersonu darbības atbilstību likumā noteiktajām prasībām, nereti tiek konstatēts, ka pašvaldību priekšsēdētāji, viņu vietnieki, deputāti, vai pašvaldību izpilddirektori pārkāpj likumā noteiktos komercdarbības ierobežojumus. Birojs, veicot pārbaudes, konstatē gadījumus, kad līgumi, piemēram, par ceļu tīrīšanu vai malkas piegādi pašvaldību institūcijās, tiek slēgti ar komercsabiedrībām, kuras saistītas ar pašvaldības amatpersonām.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.pantu par šī likuma pārkāpumiem ir paredzēta arī civiltiesiskā atbildība. Tas nozīmē, ka ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, vai proporcionāls to pieaugums ir piekritīgi valstij. 2007.gada otrajā pusgadā **piecām** valsts amatpersonām tika lūgts atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus **2762,34** latu apmērā. Pārskata periodā **sešas** valsts amatpersonas labprātīgi atlīdzinājušas valstij nodarītos zaudējumus **2326,81** latu apmērā.

Piecos gadījumos lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā izbeigta saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 275.panta pirmās daļas 2.punktu.

Administratīvais pārkāpums valsts amatpersonu darbībā konstatēts vēl **38** gadījumos, taču, ņemot vērā to, ka no pārkāpuma izdarīšanas brīža bija pagājis noteiktais administratīvā soda uzlikšanas termiņš, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevarēja uzsākt. Šīm amatpersonām, pamatojoties uz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 10.panta pirmās daļas 8.punktu, izteikts brīdinājums par turpmāku likuma pārkāpuma nepieļaujamību.

Valsts amatpersonu darbības kontroles pārbaūžu ietvaros, Biroja Revīzijas nodaļa pārskata periodā ir veikusi vienu revīziju par pašvaldības finanšu līdzekļu iespējams nelietderīgu izmantošanu.

Par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās **26** gadījumos informācija nosūtīta VID, lai tas, savas kompetences ietvaros, šīs valsts amatpersonas sauktu pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības.

Pārbaudot valsts amatpersonu ienākumu atbilstību izdevumiem, konstatēts, ka **12** gadījumos valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par šīm personām nosūtīti VID šo personu ienākumu likumības pārbaudei. Atskaites periodā VID pēc Biroja ierosinājuma uzsācis iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu **9** personām. Pamatojoties uz iepriekš veikto auditu rezultātiem, VID pieņēmis lēmumus par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **2** personām par kopējo summu **4880,26** latu apmērā.

Pārskata periodā Birojs nosūtījis VID pārbaudes materiālus par 7 valsts un pašvaldības institūcijām, lai tas atbilstoši savai kompetencei veiktu pārbaudes, vai šajās institūcijās strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts amatpersonu sarakstos ir bijusi atbilstoša likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām un nodrošinātu to, lai visas valsts amatpersonas iesniegtu valsts amatpersonu deklarācijas. Pēc Biroja lūguma, VID valsts amatpersonu sarakstos iekļāva 6 valsts amatpersonas.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, par 29 personām tika pieprasīta informācija no kredītiestādēm.

25 gadījumos valsts amatpersonu darbībās saskatītas iespējama noziedzīga nodarījuma pazīmes un pārbaudes materiāli nodoti Biroja korupcijas apkarošanas blokam izvērtēšanai un tālākas pārbaudes veikšanai.

Konstatējot valsts amatpersonu darbībās tādu normatīvo aktu pārkāpumus, kuru izvērtēšana nav Biroja kompetencē, 88 gadījumos informācija nosūtīta kompetentajām institūcijām (Valsts kontrolei, Ģenerālprokuratūrai, VID, Valsts darba inspekcijai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, Drošības policijai, u.c. valsts institūcijām) pārbaudes veikšanai un atzinuma sniegšanai.

1.2. Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole

Politisko partiju finansiālās un saimnieciskās darbības kontroli Birojs veic četros posmos: iesniegto deklarāciju pārbaude saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām, grāmatvedības uzskaites pārbaudes, ziedojuma patiesuma un likumības pārbaudes, pretpārbaudes.

Pārskata periodā pārbaudīti 175 ziņojumi par politisko partiju saņemtajiem ziedojumiem. Veicot politisko partiju dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaudes, tika pieņemti 8 lēmumi par pretlikumīgi saņemto finanšu līdzekļu atmaksāšanu valsts budžetā 23 954 latu apmērā. No tiem 4 lēmumi jau izpildīti, Valsts kasē iemaksājot 7367 latus.

Pārbaudot ziņojumu par politiskās partijas saņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumu ievērošanu, tika sastādīti trīs administratīvā pārkāpuma protokoli un trijos gadījumos administratīvās lietas tika izbeigtas pārkāpuma maznozīmīguma dēļ.

2007. gada otrajā pusgadā tika sastādīts viens administratīvā pārkāpuma protokols un pieņemti divi lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu 825 latu apmērā, nodrošinot 2006.gada partiju ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu iesniegšanas kārtības pārbaudes.

Gadījumos, kad Birojs bija konstatējis pretlikumīga finansējuma saņemšanu, politiskās partijas 2007.gada otrajā pusgadā Valsts kasē labprātīgi atmaksāja naudas līdzekļus 228,11 latu apmērā. Par pārkāpumiem, pamatojoties

uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, Valsts kasē atmaksāti finanšu līdzekļi **18** latu apmērā.

Par politiskās partijas finansēšanu, izmantojot starpnieku, sastādīts viens administratīvā pārkāpuma protokols un pieņemts lēmums par administratīvā soda **100** latu apmērā piemērošanu šai personai.

Pārbaudot 2006.gada Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, 2006.gada partiju ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu atbilstību Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta pirmās daļas prasībām, tika sastādīti **divi** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemts **viens** lēmums par administratīvā soda piemērošanu kopumā **700** latu apmērā, savukārt vienā gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ.

Nodrošinot 2006.gada ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu pārbaudes par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 10.panta pirmās daļas normu pārkāpumiem, sastādīti **četri** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **četri** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu **1250** latu apmērā.

Veicot 2006.gada Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes par Politisko organizāciju partiju finansēšanas likuma 10.panta pirmās daļas prasību pārkāpumiem, tika sastādīti **trīs** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu **1250** latu apmērā.

2007.gada otrajā pusgadā politiskās partijas Valsts kasē nomaksājušas naudas sodus **2025** latu apmērā, pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem.

Piecos gadījumos Biroja pieņemtie lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu nosūtīti tiesu izpildītājiem naudas soda piedziņai.

Pamatojoties uz Biroja prasības pieteikumu tiesā, pārskata periodā tika izbeigta Sporta partijas darbība un Darba partijai tiesa uzlika par pienākumu valsts budžetā pārskaitīt pretlikumīgi saņemto ziedojumu **9120** latu apmērā.

1.3. Normatīvo aktu projektu izstrāde

2007.gada otrajā pusgadā Birojs sagatavojis šādus ārējo tiesību aktu projektus un dokumentus.

2007.gada 5.jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **likumprojekts „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildības likums”**.

Likumprojekts nosaka Biroja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildības pamatu, disciplinārpārkāpumu veidus un piemērojamos disciplinārsodus, kā arī kārtību, kādā izskata jautājumus par darbinieku saukšanu pie disciplināratbildības un kā pārsūdz pieņemtos lēmumus.

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja darbību no 2007.gada 1.jūlija līdz 31.decembrim

2007.gada 6.decembrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **likumprojekts „Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā””**.

Likumprojekts paredz papildināt likumu ar jaunām tiesību normām, kas nosaka valsts amatpersonām pienākumu nekavējoties sniegt informāciju par viņai zināmiem interešu konfliktiem vai citiem koruptīviem nodarījumiem, kuros iesaistītas citas attiecīgās institūcijas amatpersonas vai darbinieki, kā arī nosaka minēto valsts amatpersonu aizsardzību un paredz kārtību, kādā valsts amatpersona informē par interešu konfliktiem. Vienlaikus tiek paredzēti arī jauni pienākumi un aizliegumi valsts vai pašvaldības iestāžu vadītājiem, kas saistīti ar tiesisko aizsardzību valsts amatpersonām, kuras informē par viņām zināmiem interešu konfliktiem vai citiem koruptīviem nodarījumiem, kuros iesaistītas citas valsts amatpersonas vai darbinieki.

2007.gada 2.augustā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamas, izmantojamas un izpērkamas dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums”**, kas izdots saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 13.³ panta otro daļu.

Projekts paredz vairākas iespējas, kā izmantot dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus. Pieņemtās dāvanas var izmantot gan tās valsts vai pašvaldību institūcijas vajadzībām, kurā dāvanas pieņēmējs ieņem amatu, gan nodot bez atlīdzības citas institūcijas vajadzībām. Ja amatpersonas pieņemtajai dāvanai tiek konstatēta mākslas vai kultūrvēsturiska vērtība, tā tiek nodota muzejam krājumu papildināšanai un ekspozīcijas veidošanai.

2007.gada 13.decembrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **Ministru kabineta noteikumu projekts „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja budžeta programmā 02.00.00 „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” paredzētās apropriācijas piešķiršanas, izlietošanas un tās uzraudzības kārtība”**. Noteikumu projekts paredz, ka Biroja 2008.gada budžeta programmas „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” īstenošanai paredzētā apropriācija 100 000 latu apmērā ir izlietojama operatīvās darbības pasākumu nodrošināšanai, lai atklātu koruptīvus noziedzīgus nodarījumus.

2007.gada 24.oktobrī Ministru kabinetā iesniegts **informatīvais ziņojums par Biroja un VID īstenotajām funkcijām saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijām**. Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 27. un 28.pantā Biroja un VID kompetence attiecībā uz valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudi nav pietiekami skaidri noteikta.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (redakcija pēc 2003.gada 8.maija grozījumiem) 28.panta pirmo daļu atbilstoši šā likuma 23.pantra otrajā, trešajā un ceturtajā daļā paredzētajai valsts amatpersonu deklarāciju iesniegšanas piekritībai VID ir pienākums šajā likumā noteiktajos gadījumos pārbaudīt, vai deklarācija ir:

- 1) iesniegta un aizpildīta noteiktajā kārtībā;
- 2) iesniegta noteiktajā termiņā.

Savukārt, saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 28.panta otro daļu, Birojam šā likuma 23.panta otrajā daļā paredzētajos gadījumos ir pienākums pārbaudīt, vai deklarācijā ir norādītas ziņas, kas liecina par šajā likumā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu. Līdz ar to, VID pārbauda, vai valsts amatpersonu deklarācija ir iesniegta noteiktajā termiņā un, vai tā ir iesniegta un aizpildīta noteiktajā kārtībā. Savukārt, Birojs, kontrolējot likuma „Par interešu konflikta valsts amatpersonu darbībā” izpildi, saskaņā ar minētā likuma 28.pantu pārbauda vai **deklarācijā ir norādītas ziņas, kas liecina par šajā likumā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu.**

Lai precizētu kompetences sadalījumu starp Biroju un VID valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudē, Birojs izteica priekšlikumu izdarīt grozījumus likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 28.panta pirmajā daļā.

2007.gada 19.novembrī izskatīšanai Ministru kabinetā iesniegts **informatīvais ziņojums „Par ārzonu, zemu nodokļu un beznodokļu valstīs reģistrēto uzņēmumu darbības Latvijā tiesiskā regulējuma uzlabošanu”.**

Informatīvā ziņojuma mērķis ir identificēt galvenās problēmas un pamatot nepieciešamību pilnveidot tiesisko regulējumu kontroles veikšanai pār ārzonu, zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās reģistrēto komercsabiedrību darbību Latvijā.

Informatīvajā ziņojumā tiek ierosināts atbilstoši starptautiskajai praksei Latvijas normatīvajos aktos definēt terminu „ārzona” un pārskatīt tajos ietveramos principus un kritērijus, saskaņā ar kuriem komercsabiedrības būtu atzīstamas par reģistrētām zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, kā arī pilnveidot normatīvajos aktos paredzēto atbildību par šādu sabiedrību vai to pārstāvju izdarītajiem pārkāpumiem.

Informatīvais ziņojums sagatavots sadarbībā ar Ģenerālprokuratūras Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestu un citām institūcijām.

2007.gada 27.septembrī Valsts sekretāru sanāsmē izskatīts **informatīvais ziņojums „Par atsavināšanai paredzēto valsts kustamo mantu”** par Biroja īpašumā esošā kravas furgona *Ford Transit* atsavināšanu un nodošanu bez atlīdzības valsts vai pašvaldību iestāžu vajadzībām saskaņā ar Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumu.

Pārskata periodā turpinājās likumprojekta „**Valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas likums**” saskaņošana ar citām institūcijām, savukārt likumprojekta „**Interēšu konflikta novēršanas likums**” virzīšanu tika nolemts neturpināt, jo saskaņošanas sanāksmē netika panākta vienošanās ar vairākām institūcijām.

1.4. Valsts politikas koordinēšana korupcijas novēršanas un apkarošanas jautājumos

Pārskata periodā Birojs ir sagatavojis **informatīvo ziņojumu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam īstenošana”**, kurā ir apkopota informācija par Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam uzdevumu izpildi valsts pārvaldes iestādēs laika posmā no 2006.gada 1.novembra līdz 2007.gada 31.oktobrim.

Informatīvajā ziņojumā apkopota informācija par 71 Valsts programmas uzdevuma izpildes rezultātiem un gaitu. No informatīvajā ziņojumā minētajiem uzdevumiem, kuriem ir noteikts konkrēts izpildes termiņš, ir izpildīti **9** uzdevumi, 11 uzdevumi ir izpildīti daļēji, 5 uzdevumi nav izpildīti vai izpilde ir uzsākta un nepabeigta ierobežotā laika vai finanšu resursu dēļ. Kopumā, ka ir izpildīti 77% no Valsts programmā minētajiem uzdevumiem.

Pārskata periodā tika apkopoti iestāžu iekšējās pretkorupcijas sistēmas novērtējuma rezultāti. Biroja izstrādātajā anketā bija ietverti 22 jautājumi par dažādu iekšējās kontroles elementu esamību un darbību iestādēs, un tā tika izsūtīta visām valsts institūcijām un to padotībā esošām iestādēm un pašvaldību institūcijām. Aptaujas rezultāti parādīja, ka 90% valsts institūciju ir izstrādāti pretkorupcijas pasākumu plāni, vairāk nekā 80% iestāžu ir darbinieku ētikas kodeksi un 64% iestāžu darbinieku apmācība ir bijusi saistīta arī ar pretkorupcijas jautājumiem.

Īstenojot Valsts programmas 2.nodaļas „Nelietderīgas, neefektīvas un nelikumīgas valsts un pašvaldības mantas izlietošanas novēršana un apkarošana” 18.punktā ietvērto uzdevumu – Finanšu revīziju veikšanas valsts un pašvaldību iestādēs iespēju izvērtēšana, Birojs sagatavojis un 2007.gada 30.augustā izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē iesniedzis **informatīvo ziņojumu „Par finanšu revīziju valsts un pašvaldību iestādēs veikšanas nodrošināšanu”**.

Ministru kabineta noteikumi Nr.67 „Noteikumi par revīzijas veikšanu pēc procesa virzītāja pieprasījuma” nosaka kārtību, kādā veicama saimnieciskās un finansiālās darbības revīzija pēc procesa virzītāja pieprasījuma un kādā veidā noformējami revīzijas materiāli. Saskaņā ar šo noteikumu 4.punktu revīziju var

veikt zvērināts revidents, auditorfirma, Valsts policijas Ekspertīžu centra Revidentu nodaļa vai ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes iekšējās revīzijas struktūrvienība, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem savas kompetences ietvaros ir tiesīga veikt revīziju un kuru revīzijas veikšanai ir izraudzījies procesa virzītājs.

Tomēr vairākos gadījumos revīziju veikšana nepieciešama jau pirms kriminālprocesa uzsākšanas, it sevišķi, ja noziedzīgais nodarījums saistīts ar valsts amatpersonas rīcību valsts institūciju dienestā. Birojs bieži saskaras ar gadījumiem, kad, veicot valsts amatpersonu darbības pārbaudi administratīvo pārkāpumu lietvedības ietvaros, nepieciešams revidenta atzinums par valsts vai pašvaldības institūcijai radītajiem zaudējumiem, lai lemtu par kriminālprocesa uzsākšanu.

Šobrīd izveidotā iekšējā audita sistēma valsts un pašvaldību iestādēs nenodrošina finanšu revīziju veikšanu, ietverot lietderības izvērtējumu par valsts amatpersonas rīcību ar publiskajiem līdzekļiem un krāpšanas novēršanu gadījumos, kad konkrētas administratīvās vai krimināllietas ietvaros pastāv aizdomas par valsts un pašvaldības līdzekļu nelikumīgu vai nelietderīgu izmantošanu un ir nepieciešama revīzija. Tas nav iekšējā audita mērķis – veikt auditu pēc ārējās institūcijas pieprasījuma.

Atsevišķos gadījumos, iestādes vadītājam arī pašam, lai nodrošinātu valsts un pašvaldību mantas likumīgu un lietderīgu izmantošanu, var rasties nepieciešamība pārbaudīt valsts vai pašvaldību mantas izmantošanas likumību un lietderību saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, iespējams, pat aprēķināt iestādei radītos zaudējumus. Praksē bieži vien, ja pastāv aizdomas par valsts līdzekļu nelikumīgu vai nelietderīgu izmantošanu iestādē vai tās padotībā esošajās iestādēs, vadība slēdz līgumu ar trešajām personām – zvērinātiem revidentiem, auditorfirmām par revīzijas/finanšu audita pakalpojumu pirkšanu, kas ir dārga un ne visām iestādēm pieejama iespēja.

Saskaņā ar Ministru prezidenta 2007.gada 23.maija rīkojumu nr.262 „Par darba grupu **partiju finansēšanas nosacījumu izvērtēšanai**” starpinstitūciju darba grupa ir izvērtējusi iespējas finansēt politiskās partijas no valsts budžeta līdzekļiem un gatavo politikas plānošanas dokumenta projektu, kura iesniegšanas termiņš pagarināts līdz 2008.gada maijam.

Turpinās likumprojektu „**Grozījumi Krimināllikumā**” un „**Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā**” saskaņošana ar citām institūcijām izskatīšanai Ministru kabinetā. Likumprojekti paredz papildināt Krimināllikumu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu ar normām, kas noteiktu atbildību politisko organizāciju (partiju) ziedotājiem (dāvinātājiem) par partijas finansēšanas apmēra vai finansēšanas ierobežojumu neievērošanu, vai

par dāvinājumu (ziedojumu) netiešu nodošanu partijai, kā arī par atkārtotiem šāda veida pārkāpumiem.

1.5. Sabiedrības informēšana un izglītošana par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā

Pārskata periodā izplatīti **24** paziņojumi plašsaziņas līdzekļiem, rīkota viena preses konference, viena publiska diskusija un starptautiska konference. Biroja pārstāvji ir regulāri snieguši intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem, kā arī piedalījušies radio un televīzijas raidījumos. Atskaites periodā notikušas **2** Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdes. Sniegtas atbildes uz **38** jautājumiem Biroja mājas lapā par interešu konflikta un korupcijas novēršanas jautājumiem.

2007.gada 9. un 10.oktobrī notika Biroja piektajai gadadienai veltīta starptautiska konference un svinīgais pasākums. Atzīmējot Biroja piecu gadu jubileju, tika izdota brošūra „KNAB pirmie 5 gadi”, kurā apkopoti dažādu organizāciju pārstāvju, amatpersonu, ārvalstu ekspertu viedokļi gan par Biroja darbu piecu gadu garumā, gan par situāciju korupcijas novēršanā un apkarošanā valstī kopumā.

2007. gada 13.decembrī tika rīkota starptautiskajai pretkorupcijas dienai veltīta publiska diskusija par dāvanu pieņemšanas ierobežojumiem valsts amatpersonām „Tavam NĒ ir nozīme!”. Pasākumā tika prezentēts Biroja sagatavotais buklets „Dāvanu pieņemšanas ierobežojumi” un uz durvīm uzkarama zīmīte „Ar dāvanām un kukuļiem lūdzu netraucēt!”. Diskusijā savus viedokļus pauda Biroja, dažādu uzaicināto valsts institūciju pārstāvji un amatpersonas, politikas analītiķi un eksperti.

2007.gada otrajā pusgadā Biroja pārstāvji piedalījušies **24** sanāksmēs, informatīvajos semināros valsts un pašvaldību institūcijās, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas, rekomendējot institūcijām nostiprināt iekšējos pretkorupcijas pasākumus un stiprināt valsts amatpersonu profesionālo ētiku, kopumā aptverot aptuveni **1900** personu lielu auditoriju, no tām aptuveni **1400** – valsts amatpersonas.

Pārskata periodā Biroja pārstāvji nolasījuši sešas izglītojošas lekcijas augstskolās par šādām tēmām: korupcija kā sociālā parādība un tās izpausmes formas, korupcijas atpazīšana un novēršana, valsts pārvaldes ētikas problēmas Latvijā, korupcijas krimināltiesiskie aspekti.

Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs *SKDS* 2007.gada novembrī un decembrī pēc Biroja pasūtījuma veica visaptverošu Latvijas iedzīvotāju aptauju „Iedzīvotāju attieksme pret korupciju”. Pirmo reizi par kukuļošanas pieredzi tika aptaujāti 2010 respondenti. Aptaujas ietvaros tika uzdoti jautājumi

gan par iedzīvotāju pieredzi saskarsmē ar institūcijām, lai noskaidrotu, vai kārtojot lietas iestādēs bija nepieciešami kādi neoficiāli maksājumi vai darījumi, gan par iedzīvotāju uzskatiem par dažādu institūciju godīgumu, korupcijas izplatības cēloņiem un faktoriem, kas varētu apturēt tās izplatību.

Aptaujas rezultātu galvenais secinājums – administratīvajā līmenī korupcijas ietekme samazinās, turpretī arvien lielāka sabiedrības daļa ir pārliecināta, ka augstākā līmeņa korupcija pieaug, un nedomā, ka valsts amatpersonu vēlme cīnīties ar korupciju ir neviltota. Salīdzinot ar 2005.gadā veiktās aptaujas rezultātiem, mazinājusies sabiedrības uzticēšanās augstākajām valsts varas institūcijām – parlamentam, valdībai, valsts prezidentūrai.

Atbildot uz jautājumu, vai valsts amatpersonu un valdības paustā vēlme cīnīties ar korupciju ir neviltota, sabiedrības attieksme ir skeptiska, jo cilvēki uzskata, ka tās ir tikai runas, kas neliecina par patiesu vēlmi izskaust korupciju.

Uz jautājumu par korupcijas ietekmi viennozīmīgi kā būtiskāko faktoru lielākā daļa iedzīvotāju (52%) atzīst – iedzīvotāju ticības graušānu Latvijas valstij. Aiz tā seko trīs ar „ēnu” ekonomikas problēmām saistīti faktori (amplitūdā no 35 līdz 40%). Iedzīvotāju sniegto atbilžu piecinieku ar 30,8% noslēdz sabiedrības viedoklis, ka korupcija veicina *tiesisko nihilismu (neticību likumu varai)*.

Salīdzinot ar 2005.gada aptauju, lielākais kāpums iedzīvotāju atbildēs ir pēdējam pieminētajam faktoram (kāpums 10,7%), kā arī – *tieks grauta iedzīvotāju ticība Latvijas valstij* (kāpums 5,6%).

Viena no šīs aptaujas pozitīvajām tendencēm ir vērojama iedzīvotāju attieksmē pret kukuļošanu: lielākā vai mazākā mērā 39% iedzīvotāju būtu gatavi dot kukuli valsts amatpersonai (2005.gadā – 49%). Novērtējot iemeslus, kuru dēļ varētu dot kukuli, jāsecina, ka, samazinoties to pieminēšanas biežumam, visvairāk sniegto atbilžu trijnieks nav mainījies. Tie ir – jautājuma ātrāka izskatīšana (36,4%), drošība par problēmas atrisināšanos (32,4%) un pārliecība par vēlamo jautājuma vai problēmas atrisinājumu (29,9%).

Atskaites periodā notika divas Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdes. 2007.gada 23.augustā Sabiedriskās konsultatīvās padomes 31.sēdē, Padome iepazinās ar Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) sagatavoto informatīvo ziņojumu par atvieglojumu piešķiršanu juridiskām personām – nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem pašvaldībās un LDDK vadlīnijām atvieglojumu piešķiršanai.

Lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību, viens no instrumentiem, ko pašvaldības var izmantot, ir ar likumu noteiktās iespējas piešķirt nekustamā īpašuma nodokļa (turpmāk tekstā – NĪN) atlaides. Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 5.pantu ”Atvieglojumus atsevišķām nekustamā īpašuma nodokļu maksātāju kategorijām pašvaldības var noteikt 90 procentu, 70 procentu, 50 procentu vai 25 procentu apmērā no nekustamā īpašuma nodokļa summas”.

Ņemot vērā, ka nav vienotu kritēriju NĪN atvieglojumu piemērošanā un pašvaldības pieņem krasi atšķirīgus saistošos noteikumus, lai konstatētu esošo situāciju, kā arī, lai iegūtu informāciju par kopīgo un atšķirīgo atlaižu piemērošanas kārtībā dažādos reģionos, LDDK analizēja 23 internetā pieejamo pašvaldību saistošos noteikumus „Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem”, kā rezultātā, apkopojot vairākus labās prakses piemērus, izstrādāja NĪN atvieglojumu piešķiršanas kritērijus juridiskajām personām.

Pēc LDDK domām, šo kritēriju izmantošana nodrošinās fizisko un juridisko personu izpratni par atvieglojumu piešķiršanas procedūru, pašvaldības izvirzītajām prioritātēm iedzīvotāju labklājības celšanai.

Sēdes noslēgumā Padomes locekļi vienojās par kopēju nostāju šajā jautājumā: „Saskaņā ar labas pārvaldības principiem, pašvaldībām svarīgi vienoties ar sociālajiem partneriem – valsts, darba devēju un darbinieku pārstāvjiem un nevalstiskajām organizācijām par vienotiem kritērijiem un saskaņotu kritēriju piemērošanu nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumu piešķiršanai juridiskām personām. KNAB Sabiedriskā konsultatīvā padome atzinīgi vērtē LDDK iniciatīvu vadlīniju projekta izstrādē par atvieglojumu piešķiršanu juridiskajām personām, nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem pašvaldībās.”

2007.gada 2.oktobrī notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes 32.sēde, kurā Padomes locekļi tika iepazīstināti ar Valsts kontroles revīzijā par operatīvo līdzekļu uzskaiti konstatēto, saistībā ar ko uz laiku tika atstādināts Biroja priekšnieks. Sēdes laikā Padomes locekļiem tika nodrošināta iespēja uzzināt lietas apstākļus un Biroja amatpersonu viedokli un argumentus šajā jautājumā.

2. Funkciju izpilde korupcijas apkarošanā

Biroja Izmeklēšanas nodaļas lietvedībā uz 2008.gada 1.janvāri atrodas 54 krimināllietas.

Pārskata periodā Biroja Izmeklēšanas nodaļa uzsākusi 7 kriminālprocesus. Prokuratūras iestādēm kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 7 kriminālprocesi pret 21 personu, izbeigti 6 kriminālprocesi. Pieņemti 25 lēmumi atteikt uzsākt kriminālprocesu.

Ņemot vērā uzkrāto darba pieredzi un iemaņas, Biroja amatpersonas arvien vairāk piedalījušās izmeklēšanas grupās, kas veidotas Valsts policijas struktūrvienībās un prokuratūrā. Pārskata periodā Biroja darbinieki veica apjomīgu izmeklēšanas un operatīvo darbu Valsts policijas izmeklētājā kriminālprocesā saistītā ar korupciju un kontrabandu Grebņevā, kurā apsūdzības ir celtas 28 personām, tajā skaitā 17 valsts amatpersonām.

Arvien lielāka uzmanība un darbs tiek veltīts organizētu koruptīvu noziedzīgo shēmu izmeklēšanai, nevis atsevišķu noziegumu atklāšanai. Tiek atklātas ilgstoši darbojušās un sarežģītas kukuļošanas shēmas.

2007.gada jūlijā Biroja izmeklētājs atzina Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) profesoru par aizdomās turēto naudas apzināti prettiesiskā pieprasīšanā un pieņemšanā.

2007.gada 22.jūnijā uzsāktā kriminālprocesa ietvaros iegūtā informācija dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka LLU profesors, ļaunprātīgi izmantojot savas pilnvaras, apzināti prettiesiski pieprasīja naudu, kuru ar starpnieka palīdzību pieņēma no kāda studenta par sekmīga novērtējuma ierakstīšanu studenta atzīmju grāmatiņā.

Biroja izmeklētājs uzskata, ka iegūto pierādījumu kopums ir pietiekams, lai LLU profesoru atzītu par aizdomās turēto Krimināllikuma 326.² panta (*Prettiesiska labumu pieprasīšana un pieņemšana*) pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, savukārt starpnieku – par šāda noziedzīga nodarījuma atbalstīšanu.

2007.gada augustā Zemgales tiesas apgabala prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli pret cietuma priekšnieka vietnieku par kukuļa izspiešanu no kādas ar brīvības atņemšanu notiesātas personas.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka kukulis 10 000 latu apmērā tika pieprasīts par darbību izdarīšanu kukuļdevēja interesēs, proti, lai cietuma priekšnieka vietnieks, būdams arī brīvības atņemšanas iestādes administratīvās komisijas loceklis, izmantojot savas dienesta pilnvaras, nodrošinātu cietuma administratīvajā komisijā notiesātajam labvēlīga lēmuma pieņemšanu par atbrīvošanu pirms termiņa no soda izciešanas. Cietuma priekšnieka vietnieks izteicis draudus veikt pretlikumīgas darbības, lai notiesātais netiktu brīvībā, ja pieprasītā naudas summa netiktu samaksāta.

Kriminālprocesa materiāli liecina, ka ar izspiešanu saistītās darbības aizdomās turētā persona veikusi vairāku mēnešu garumā, no pieprasītās kukuļa summas pa daļām pieņemot kopumā 7 000 latus un 1 000 ASV dolāru. No 2007.gada janvāra līdz maija sākumam cietuma priekšnieka vietnieks vairākās reizēs bija saņēmis kopumā 2 000 latus un 1 000 ASV dolāru. Pēc pēdējās pieprasītās kukuļa daļas 5 000 latu saņemšanas cietuma priekšnieka vietnieks 2007.gada 8.maijā tika aizturēts.

Biroja izmeklētājs rosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret cietuma priekšnieka vietnieku par smaga un sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu pēc Krimināllikuma 318.panta (*Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana*) otrajā daļā un 320.panta (*Kukuļņemšana*) trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma pazīmēm.

2007.gada augustā Biroja izmeklētājs Jūrmalas pilsētas prokuratūrai nosūtīja kriminālprocesa materiālus, rosinot saukt pie kriminālatbildības Jūrmalas pilsētas pašvaldības SIA „Jūrmalas slimnīca” valdes priekšsēdētāju par valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu pārkāpšanu.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka laika posmā no 1999.gada līdz 2004.gada oktobrim Jūrmalas slimnīcas amatpersona, vienpersoniski izdodot rīkojumus un nosakot izmaksas sev atlīdzību papildus darba algai, radījis zaudējumus 33 367 latu apmērā un būtisku kaitējumu valsts un sabiedrības interesēm.

Kriminālprocesa materiāli liecina, ka SIA „Jūrmalas slimnīca” valdes priekšsēdētājs ilgstoši pārkāpis valsts amatpersonai likumā noteiktos ierobežojumus pieņemt lēmumus, kuros viņš pats ir personiski vai mantiski ieinteresēts. Viņš nav arī ievērojis Ministru kabineta noteikumus un noslēgtā darba līguma nosacījumus attiecībā uz savu atalgojumu.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs ierosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret aizdomās turēto amatpersonu pēc Krimināllikuma 325.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma pazīmēm, t.i., par valsts amatpersonai likumā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu, ja ar to radīts būtisks kaitējums.

2007.gada augustā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli, ierosinot saukt pie kriminālatbildības par kukuļņemšanu bijušo Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieku, bet par kukuļdošanu četrus policijas darbiniekus un septiņas privātpersonas.

Kriminālprocesa ietvaros iegūtie pierādījumi dod pamatu uzskatīt, ka RGPP CP nodaļas priekšnieks, izmantojot savu dienesta stāvokli, veica vairākkārtēju kukuļu pieņemšanu. Tāpat konstatēts, ka četri policijas darbinieki deva kukuļus un organizēja kukuļu nodošanu, lai tiktu pieņemti labvēlīgi lēmumi ceļu satiksmes noteikumu pārkāpēju interesēs, atsevišķos gadījumos piesavinoties kukuļus.

Izmeklētājs pie kriminālatbildības rosināja saukt arī septiņas privātpersonas par kukuļdošanu RGPP CP nodaļas priekšniekam, gan par labvēlīgu lēmumu pieņemšanu administratīvā pārkāpuma lietās, gan par iespējamu lietvedības izbeigšanu.

Uzskatot, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā ir savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs nodevis Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūrai kriminālprocesa materiālus, rosinot uzsākt kriminālvajāšanu:

- pret bijušo RGPP CP nodaļas priekšnieku par kukuļņemšanu pēc Krimināllikuma 320.panta otrās daļas,
- pret aizdomās turētajiem diviem policijas darbiniekiem par kukuļdošanas organizēšanu pēc 323.panta otrās daļas un kukuļa piesavināšanos pēc 321.panta otrās daļas,
- pret aizdomās turētajiem diviem policijas darbiniekiem par kukuļdošanu pēc 323.panta otrās daļas,
- pret sešām par kukuļdošanu aizdomās turētajām privātpersonām pēc 323.panta pirmās daļas un vienu aizdomās turēto privātpersonu pēc 323.panta otrās daļas.

2007.gada oktobrī Biroja darbinieki par starpniecību kukuļošanā (Krimināllikuma 322. panta pirmā daļa) aizturēja trīs personas. Biroja izmeklētājs uzsācis kriminālprocesu un atzinis personas par aizdomās turētajām par starpniecību kukuļošanā, starpniecības mēģinājumu un līdzdalību starpniecībā.

Kriminālprocesa materiāli liecina, ka aizdomās turētās personas pēc iepriekšējas vienošanās veica pretlikumīgas darbības, pieprasot kukuli 50 000 latu apmērā no kādas fiziskas personas. Kukulis tika pieprasīts par darbībām, kuru rezultātā būtu iespējams samazināt uzrēķinu Valsts ieņēmumu dienesta veiktajam fiziskās personas auditam.

2007.gada oktobrī Biroja un Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldes darbinieki vairāku kriminālprocesa ietvaros veica kratīšanas un aizturēja vairākas personas aizdomās par dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kukuļošanu personu grupā un kontrabandu.

Biroja uzsāktā kriminālprocesa ietvaros 30.oktobrī Rēzeknes un Ludzas rajonā tika aizturētas piecas Valsts ieņēmuma dienesta Latgales reģionālās iestādes muitas amatpersonas par pretlikumīgām darbībām, kas saistītas ar dienesta pienākumu pildīšanu.

Kriminālprocesa ietvaros Biroja izmeklētājs 2007.gada 1.novembrī pieņēma lēmumus atzīt muitas amatpersonas par aizdomās turētām dienesta stāvokļa ļaunprātīgā izmantošanā, kā arī kukuļa izspiešanā, ko izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās (Krimināllikuma 318.panta otrā daļa un 320.panta trešā daļa).

2007.gada novembrī prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli pret juristu par kukuļa piesavināšanos un uzkūdīšanu kukuļa došanai.

Kriminālprocesa materiāli liecina, ka 2006.gada janvārī jurists no kādas personas pretlikumīgi saņēmis 2 200 latus, lai tos it kā nodotu Rīgas domes amatpersonām. Jurists naudu piesavinājās, tādējādi personu apzināti maldinot, dodot solījumu saistībā ar divu sirmgalvju iekārtošanu pansionātā.

2007.gada novembrī prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 2007.gada februārī uzsāktā kriminālprocesa materiāli pret Rīgas apgabaltiesas zvērinātu tiesu izpildītāju (turpmāk – tiesu izpildītāja) par dienesta stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas mēģinājumu.

Pierādījumu kopums dod pamatu uzskatīt, ka tiesu izpildītāja veikusi pretlikumīgas darbības pret kādu parādnieku, rīkojot viņam piederošā dzīvokļa izsoli un radot viņam būtisku kaitējumu.

2003.gada janvārī tiesu izpildītāja uzsāka parāda piedziņu no kādas personas pretēji likumā noteiktajām prasībām. Veicot ekspertīzi, pirmstiesas izmeklēšanas laikā tika secināts, ka izpildu darbību uzsākšanai nepieciešamais parāda piedzinēja rakstveida pieteikums ir viltojums – ierakstus un parakstu viņa vārdā bija izpildījusi tiesu izpildītājas sekretāre.

Kriminālprocesa ietvaros tika noskaidrots, ka tiesu izpildītāja veikusi pretlikumīgas darbības arī pēc tam, kad parādnieks bija pilnībā nomaksājis tiesas noteikto parāda summu un piedzinējs iesniedzis viņai attiecīgu lūgumu pārtraukt parāda piedziņu. Likums aizliedz tiesu izpildītājai veikt izpildu darbības par labu sev, proti, ar sprieduma izpildi viņai radušos izdevumu segšanai vērst piedziņu uz parādniekam piederošo dzīvokli. Lai gan tiesu izpildītājai nebija pamata turpināt šādas darbības, 2005.gada maijā parādniekam adresētajā vēstulē viņa norādījusi, ka gadījumā, ja netiks izpildīts viņas rīkojums par sprieduma izpildes izdevumu nomaksāšanu, tiks rīkota parādniekam piederošā dzīvokļa izsole.

Pēc diviem mēnešiem minētā izsole notikusi – dzīvoklis tika pārdots un zvērināta tiesu izpildītāja iesniedza Rīgas apgabaltiesā pieteikumu par īpašuma tiesību nostiprināšanu. Tomēr 2006.gadā Rīgas apgabaltiesa pieņēma lēmumu atzīt par spēkā neesošu minēto izsoli, tādējādi no tiesu izpildītājas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ noziedzīgs nodarījums netika izdarīts līdz galam.

Uzskatot, ka savākti pietiekami pierādījumi, Biroja izmeklētājs rosināja aizdomās turēto tiesu izpildītāju saukt pie kriminālatbildības pēc Krimināllikuma 318.panta (*Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana*) otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma pazīmēm.

2007.gada decembrī kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli ar ierosinājumu saukt pie kriminālatbildības Aizsardzības ministrijas Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras (AĪVA) direktoru par kukuļa pieņemšanu lielā apmērā un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas saistīta ar iepirkumiem valsts vajadzībām, un divas kāda uzņēmuma intereses pārstāvošas personas.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā noskaidrots, ka AĪVA direktors, būdams arī iepirkumu komisijas vadītājs, izmantoja savas dienesta pilnvaras un apzināti veica pretlikumīgas darbības, t.sk. kopā ar ieinteresētajām personām organizēja fiktīvu iepirkumu par mākslīgi paaugstinātām cenām un nodrošināja sev vēlamā uzņēmuma uzvaru ar būvniecību saistītā cenu aptaujā.

Kriminālprocesa materiāli liecina, ka par šīm darbībām iestādes vadītājs pieņēma kukuli 20 000 latu apmērā no iepirkumā uzvarējušā uzņēmuma pārstāvja. Kriminālprocesa ietvaros konstatēts, ka amatpersonas darbības izraisījušas smagas sekas, nodarot valstij zaudējumus vairāk kā 28 000 latu apmērā.

Biroja izmeklētājs rosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret AĪVA direktoru par smagu noziegumu izdarīšanu – kukuļa pieņemšanu lielā apmērā un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (Krimināllikuma 320.panta otrā un 318.panta otrā daļa). Savukārt vienu privātpersonu rosināja saukt pie kriminālatbildības par kukuļdošanu un krāpšanu lielā apmērā (Krimināllikuma 323.panta pirmā daļa un 177.panta trešā daļa), bet otru – par krāpšanas atbalstīšanu (Krimināllikuma 177.panta trešā daļa un 20.panta ceturtnā daļa).

2007.gada decembrī Rīgas tiesu apgabala prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti kriminālprocesa materiāli, rosinot saukt pie kriminālatbildības divus Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības inspektoros par kukuļa pieprasīšanu un pieņemšanu.

Kriminālprocesa ietvaros tika noskaidrots, ka policijas darbinieki, pildot ceļu satiksmes uzraudzības funkcijas, 14.februārī par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu apturēja kādu autovadītāju. Dokumentu pārbaudes laikā tika konstatēts, ka viņam ar tiesas lēmumu atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības. Patruļpolicijas vienības inspektori, konstatējot autovadītāja pārkāpumu, par kuru ir paredzēts sods 400 latu apmērā, nav sastādījuši administratīvā pārkāpuma protokolu. Savstarpēji vienojoties, abas amatpersonas par viņu dienesta pienākumos paredzēto darbību neizpildīšanu pieprasīja un pieņēma no autovadītāja neatļautu labumu – kukuli.

Biroja izmeklētājs rosināja uzsākt kriminālvajāšanu pret abiem aizdomās turētajiem policistiem par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu pēc Krimināllikuma 320.panta (*Kukuļņemšana*) trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma pazīmēm.

3. Biroja personāls un tā apmācība

2007.gada otrajā pusgadā amatā tika ieceltas 6 amatpersonas, atbrīvotas 3 amatpersonas. Uz 2007.gada 31.decembri Birojā strādāja 143 darbinieki (83 sievietes un 60 vīrieši), vakantas bija 20 amata vietas. Bērna kopšanas atvaļinājumā atrodas 7 Biroja darbinieki.

Pārskata periodā trīs Biroja darbinieki sekmīgi pabeidza studijas un ieguva augstāko izglītību, divi ieguva maģistra grādu. Tādējādi, uz 2007.gada 31.decembri Birojā 124 darbinieki ir ieguvuši augstāko izglītību.

1.tabula Štata vietu aizpildījums pa Biroja darbības jomām uz 2007.gada 31.decembri

<i>Darbības jomas</i>	<i>Amata vietas</i>	<i>Aizpildītās amata vietas</i>	<i>Vakantās amata vietas</i>
Vadība (t.sk. priekšnieka palīgi un Biroja sekretāre)	6	5	1
Korupcijas apkarošanas joma	61	52	9
Korupcijas novēršanas joma	42	39	3
Biroja darba nodrošināšanas joma (t.sk. Juridiskā nodaļa un Starptautiskās sadarbības nodaļa)	45	42 (1uz laiku)	4
Ziņojuma centrs	3	3	0
Revīzijas nodaļa	5	2	3
Kopā	162	143	20

Ar 2007.gada 1.augustu mainīts Korupcijas analīzes un pret darbības metodikas izstrādes nodaļas nosaukums, kura turpmāk sauksies Korupcijas analīzes un politikas plānošanas nodaļa.

Ar 2007.gada 8.novembri Slepenības režīma nodrošināšanas nodaļas speciālista amats tika pārveidots par galvenā speciālista amatu, kura pamatpienākumi saistīti ar informācijas sistēmu drošības uzraudzību.

2007.gada otrajā pusgadā tāpat kā iepriekšējos periodos Biroja darbinieki kvalifikācijas paaugstināšanai izmantoja mācību firmu piedāvātos kursus, piedalījās starptautisko sadarbības projektu ietvaros organizētajās mācībās, semināros,ursos, konferencēs gan Latvijā, gan ārvalstīs. Biroja darbinieku grupai tika organizēts viens seminārs komunikāciju jomā. Galvenokārt kvalifikācijas celšana bija saistīta ar zināšanu un prasmju pilnveidošanu juridiskajos jautājumos (publisko iepirkumu, administratīvā procesa piemērošanā), finanšu un grāmatvedības jomā, informātikas, sabiedrisko attiecību, vadības zinībās, kvalitātes vadības un citos jautājumos.

Biroja darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai 2007.gada otrajā pusgadā no Biroja finanšu līdzekļiem apmaksātie kursi, semināri un konferences sastāda 8 837,87 latus, tai skaitā arī svešvalodu apguvei.

Juridiskās nodaļas galvenās speciālistes apmeklēja SIA „Ekspresdruka” rīkoto semināru „Administratīvais process kā instruments tiesiskajās attiecībās ar valsti un aktuālākās likuma prasības līguma slēgšanas procesā”.

Biroja darbiniekiem tika rīkots seminārs par Valsts pārvaldes iekārtas likumu. Seminārā piedalījās 24 darbinieki, pārsvarā no korupcijas novēršanas bloka struktūrvienībām.

Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja un divas galvenās speciālistes piedalījās seminārā „Tehnisko specifikāciju sagatavošana – teorētiskie un praktiskie aspekti”.

Sabiedrisko attiecību un izglītošanas nodaļas vadītāja un galvenais speciālists apmeklēja SIA „Komunikāciju akadēmija” rīkoto lekciju „Mediju aplis – ar mediju ekspertu pa reklāmas plānošanas lokiem”.

Biroja darbinieku grupai tika organizēts seminārs „Efektīva komunikācija lietišķās sarunās”. Seminārā piedalījās 13 darbinieki.

Personāla nodaļas vadītāja apmeklēja *FranklinCovey* rīkoto semināru „Efektīvu vadītāju 7 paradumi”.

Informātikas nodaļas vadītājs apmeklēja Baltijas datoru akadēmijas rīkotos kursus „Datortīklu drošības pamati”.

Divi Informātikas nodaļas galvenie speciālisti piedalījās Datoru izmeklēšanas speciālistu starptautiskās asociācijas rīkotajās mācībās, kuras notika Vācijā, Eltvillā.

13 korupcijas novēršanas bloka darbinieki piedalījās seminārā „Konfliktu vadīšana”. Seminārs tika organizēts izmantojot Valsts administrācijas skolas maksas pakalpojumus.

Valsts kancelejas un Valsts administrācijas skolas rīkotajās mācībās par kopējās novērtēšanas sistēmas jeb CAF modeli saistībā ar kvalitātes vadības un labas pārvaldīšanas ieviešanas sekmēšanu valsts pārvaldē piedalījās Korupcijas analīzes un politikas plānošanas nodaļas galvenā speciāliste un priekšnieka palīgs.

Personāla nodaļas galvenā speciāliste apmeklēja SIA „Komunikāciju akadēmija” rīkoto semināru „Mediācija. Konfliktu spogulis”.

Slepenības režīma nodrošināšanas nodaļas galvenā speciāliste apmeklēja kursus „Droša informācijas tehnoloģiju lietošana”.

Korupcijas analīzes un politikas plānošanas nodaļas galvenā speciāliste, Personāla nodaļas vadītāja un nodaļas vadītāja vietniece piedalījās forumā „Valsts pārvalde un privātā partnerība”.

Iekšējā audita nodaļas vadītāja un galvenā speciāliste piedalījās 10.starptautiskajā konferencē „Audits, nodokļi un grāmatvedība 2007.”

Finanšu nodaļas vadītājs un nodaļas vadītāja vietniece Vācijā piedalījās mācību kursā „Vadības grāmatvedība”.

Franču valodu Francijas Kultūras centrā turpina apgūt Starptautiskās sadarbības nodaļas galvenā speciāliste.

Angļu valodas zināšanas papildināja priekšnieka vietnieks un galvenais speciālists (priekšnieka palīgs), Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenais speciālists, kā arī Finanšu nodaļas vadītājs un izmeklētājs.

4. Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana korupcijas novēršanā un apkarošanā

2007.gada 9. un 10.oktobrī Birojs rīkoja starptautisku konferenci „**Korupcijas novēršana un apkarošana – tendences un nākotnes izaicinājumi**”. Konferences mērķis bija atskatīties uz paveikto korupcijas novēršanā un apkarošanā piecos gados, kopš Biroja izveidošanas, pārrunāt turpmākās darbības prioritātes un iespējamus uzlabojumus, kā arī apspriest starptautiskos standartus cīņai pret korupciju un to ieviešanu Latvijā.

Konferencē piedalījās Ministru prezidents, Valsts kancelejas, Valsts kontroles, VID, Valsts administrācijas skolas un Valsts policijas vadītāji, Ģenerālprokurors, Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas un Rīgas apgabaltiesas pārstāvji, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs, pārstāvji no Tiesībsarga biroja, Latvijas Universitātes, Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta un Tesīdas universitātes (Lielbritānija), Sabiedriskās politikas centra „Providus” un sabiedrības par atklātību „Delna”, kā arī starptautiskie eksperti no ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja, Eiropas Komisijas Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (turpmāk – OLAF), Austrijas, Lietuvas un Polijas specializētajām pretkorupcijas iestādēm.

Konferences ietvaros tika organizētas divas paneldiskusijas – par tendencēm un nākotnes izaicinājumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā un labas pārvaldības stiprināšanu.

2007.gada oktobrī Birojs rīkoja kārtējo Ārvalstu padomnieku grupas sanākumi, kurā piedalījās vairāk kā 20 valstu un starptautisko organizāciju pārstāvji. Sanāksmes laikā tās dalībnieki tika informēti par Biroja darbības rezultātiem tuvojoties Biroja piektajai gadadienai 10.oktobrī, kā arī par darbības aspektiem saistībā ar Biroja priekšnieka atstādināšanu.

2007.gada otrajā pusgadā Biroja darbinieki turpināja papildināt savas zināšanas, kā arī dalīties pieredzē dažādos starptautiskajos semināros, konferencēs un apmācību programmās, tajā skaitā OLAF un Vācijas Kriminālpolicijas rīkotajā seminārā par apkarošanas jautājumiem, Zviedrijas Upsalas Universitātes Centrālāzijas – Kaukāza institūta konferencē „Baltijas valstu pievienošanās Šengeni – izaicinājumi un iespējas”, Austrijas Iekšlietu ministrijas rīkotajā 1.Starptautiskajā pretkorupcijas vasaras skolā „Prakse tiekas ar zinātni”, 8.starptautiskajā konferencē „Cīņa pret korupciju – starptautiskā ideju un pieredzes apmaiņa un sadarbības stiprināšana”.

Birojs, īstenojot starptautisko sadarbību un atbalstot attīstības sadarbības politiku, pārskata periodā turpināja piedalīties citu valstu vadītajos projektos un starptautisku organizāciju pretkorupcijas programmās un iniciatīvās. 2007.gada otrajā pusgadā Biroja pārstāvis pretkorupcijas novērtējuma misijas **Kirgizstānā** ietvaros piedalījās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) sanāksmē Parīzē, kuras laikā tika izvērtēti Kirgizstānas īstenotie pretkorupcijas

pasākumi, kā arī tiesiskā regulējuma ieviešanas process. Sadarbībā ar ASV un OECD, Biroja pārstāvji kā eksperti sniedza savu palīdzību **Ukrainas** kolēģiem pretkorupcijas politikas jomā un valsts amatpersonu ienākumu deklarāciju izstrādes jomā. 2007.gada decembrī Biroja pārstāvis kā eksperts piedalījās ANO attīstības programmas rīkotajā apaļā galda diskusijā „ANO pretkorupcijas konvencijas ieviešana un ratifikācija” Dušanbe, **Tadžikistānā**. Biroja pārstāvis iepazīstināja Tadžikistānas kolēģus ar Latvijas pieredzi ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanā, kā arī informēja par Biroja darbību un būtiskākajām prioritātēm.

2007.gada otrajā pusgadā Birojā pieredzes apmaiņas vizītē ieradās **Melnkalnes muitas** pārstāvji. Vizītes laikā Melnkalnes kolēģi īpašu interesi izrādīja par Biroja izveides procesu, funkcijām, pieredzi korupcijas apkarošanā, kā arī īstenotajiem izglītošanas pasākumiem un sociālās reklāmas kampaņām.

Sekojošā pagājušā gada **Polijas** Centrālā pretkorupcijas biroja pārstāvju vizītei Latvijā, Birojs plāno parakstīt sadarbības līgumu ar Centrālo pretkorupcijas biroju. Pārskata periodā tika uzsākts darbs pie tā izstrādes un saskaņošanas.

Kā **ANO Pretkorupcijas konvencijas** koordinējošā institūcija Latvijā, Birojs sekmīgi sagatavoja un iesniedza atbildes uz ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanas pašnovērtējuma anketu. Vienlaikus, ANO pretkorupcijas konvencijas ieviešanas ietvaros Biroja pārstāvji arī iesaistījušies ANO darba grupās un piedalījušies sanāsmēs par konvencijas ieviešanu, noziedzīgi iegūtu līdzekļu atgūšanas mehānismiem un tehniskās palīdzības jautājumiem.

Biroja pārstāvji pārskata periodā turpināja pārstāvēt Latviju **Eiropas Padomes GRECO (Pretkorupcijas starpvalstu grupa)**. Biroja pārstāvis piedalījās GRECO 34.plenārsēdē un informēja par ienākumu gūšanas, uzņēmējdarbības un dāvanu saņemšanas ierobežojumiem valsts amatpersonu darbībā. GRECO 35.plenārsēdē tika pieņemts 2008.gada darba plāns, kas paredz Latvijas 3.kārtas novērtējuma vizīti un gala ziņojuma par Latviju pieņemšanu.

Biroja amatpersona kā GRECO eksperts no Latvijas piedalījās novērtējuma vizītē **Nīderlandē**, kuras laikā tika vērtēta Nīderlandes politisko partiju finansēšanas caurskatāmība.

Sadarbībā ar **Lietuvas** Īpašās izmeklēšanas dienestu (*Specialiuju tyrimu tarnyba* – STT) Biroja pārstāvji turpināja piedalīties „Eiropas Partneri pret Korupciju” (**EPAC**) darba grupas „Pretkorupcijas iestāžu kopīgie standarti un labā prakse” darbā, kas aizsākās 2006.gada novembrī. Pārskata periodā tika organizētas vairākas darba grupas sanāksmes Rīgā un Viļņā, kā arī Biroja pārstāvji piedalījās EPAC darba grupu vadītāju sanāsmē Briselē 2007.gada oktobrī. 2007. gada decembrī Biroja vadība piedalījās EPAC ikgadējā konferencē Helsinkos, kur tika prezentēts darba grupas gala ziņojums. Tajā apkopoti būtiskākie pretkorupcijas iestāžu darbības starptautiskie standarti un salīdzināta labā prakse.

Lai veicinātu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) valstu sadarbību, Biroja pārstāvis piedalījās Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienestu (AFCOS) Apaļā galda sanāksmē 2007.gada oktobrī Ļubļanā, Slovēnijā. Sanāksmē piedalījās jauno ES valstu, kā arī Turcijas un Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas pārstāvji. Tika pārrunāti jautājumi, kas saistīti ar ES dalībvalstu un kandidātvalstu kopējo sadarbību krāpšanas novēršanā, kas saistīta ar ES līdzekļu izmantošanu.

Pārskata periodā Biroja pārstāvji turpināja dalību **Baltijas jūras reģiona valstu padomes** darba grupā demokrātisko institūciju izveides jautājumā, palīdzot izstrādāt aptaujas anketu par labo praksi korupcijas novēršanā Baltijas jūras reģiona valstīs.

5. Finanšu līdzekļu izlietojums

Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2007.gadam” Birojam tika piešķirti 3 580 670 lati, no kuriem izlietoti 3 483 tūkst. latu jeb 97,3%. Līdzekļu atlikums 98 tūkst. latu jeb 2,7 % apmērā saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 3.aprīļa noteikumu Nr.232 „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja budžeta programmā 02.00.00 „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” paredzētās apropriācijas piešķiršanas, izlietojuma un uzraudzības kārtība”4.punktu gada beigās tika atmaksāts valsts budžetā.

Biroja kopējo izdevumu izpilde 2007.gadā ir 3 483 tūkst. latu, salīdzinot ar iepriekšējā gada izpildi izdevumu apjoms ir palielinājies par 323 tūkst. latu jeb 10%. Tas saistīts ar izdevumu palielināšanos darba samaksai, pabalstiem un pakalpojumu apmaksai.

2007.gadā prioritāro pasākumu ietvaros tika organizēta sociālās reklāmas kampaņa, nodrošināta Operatīvo izstrāžu nodaļas Analītiskās grupas un Revīzijas nodaļas darba uzsākšana. Iegādātas *Lotus Notes* un *Microsoft* programmu licences. Plānotajā apjomā pabeigta Biroja integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes uzlabošana.

Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

Pārskata periodā Birojs sadarbībā ar Itālijas Augsto komisariātu korupcijas un citu pretlikumīgu darbību valsts pārvaldē novēršanā un apkarošanā un Austrijas Iekšlietu ministriju iesniedza Eiropas Komisijai pieteikumu „Noziedzības novēršanas un apkarošanas” programmas ietvaros finansējuma saņemšanai projektam „Cīņa pret korupciju Eiropā”. Projekta ietvaros paredzēts izstrādāt metodiku un programmatūru korupcijas analīzei.

Eiropas Komisijas „Noziedzības novēršanas un apkarošanas” programmas ietvaros Birojs sadarbībā ar Austrijas Iekšlietu ministriju, Lietuvas STT un Slovēnijas Pretkorupcijas komisiju pārskata periodā iesniedza projekta

pieteikumu 2. Starptautiskajai pretkorupcijas vasaras skolai „Prakse tiekas ar zinātni”.

Pārskata periodā tika pabeigts darbs pie Pasaules Bankas finansētā projekta „Korupcijas apkarošanā iesaistīto institūciju stiprināšana” ieviešanas. Tika izpildīti divi pēdējie darba uzdevumi: sagatavotas „Vadlīnijas par interešu konflikta novēršanas tiesiskā regulējuma būtiskākajiem nosacījumiem amatpersonu darbībā civildienesta ierēdņiem, policistiem, valsts un pašvaldību iestāžu vadītājiem, valsts un pašvaldību uzņēmumu valdes un padomes locekļiem, kā arī valsts amatpersonām jūras ostās”, kā arī sagatavots ziņojums „Korupcijas riski un informācijas pieejamība ES Kohēzijas fonda līdzekļu apgūvē Latvijā”, kurus īstenoja sabiedriskās politikas centrs „Providus”.